



**ADMINISTRATĪVĀ RAJONA TIESA
RĪGAS TIESU NAMS**

S P R I E D U M S
LATVIJAS TAUTAS VĀRDĀ

Rīgā, 2013.gada 8.februārī

Administratīvā rajona tiesa
šādā sastāvā: tiesnese I.Petrovska,

piedaloties pieteicējiem *V.F. (V.F.)*, *H.K. (H.K.)* un *R.G. (R.G.)*, viņu pilnvarotajai pārstāvei *D.A.*,

atbildētāja Latvijas Republikas pusē pieaicinātās iestādes Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes pilnvarotajam pārstāvim *M.K.*,

atklātā tiesas sēdē izskatīja administratīvo lietu *V.F. (V.F.)*, *H.K. (H.K.)* un *R.G. (R.G.)* pieteikumā par pienākuma uzlikšanu Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes Patvēruma lietu nodaļai izdot labvēlīgu administratīvu aktu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Aprakstošā daļa

[1] Valsts robežsardzes Rīgas pārvaldē 2012.gada 23.maijā saņemts Ēģiptes Arābu Republikas (turpmāk – Ēģipte) pilsoņu *V.F. (V.F.)* un *H.K. (H.K.)* (turpmāk –

pieteicēji) iesniegumi par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā viņiem un viņu nepilngadīgajam bērnam *R.G. (R.G.)*.

[2] Ar Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldes (turpmāk – Pārvalde) Patvērumu lietu nodaļas 2012.gada 3.oktobra lēmumu Nr.24/BD-745-747/310 (turpmāk – Lēmums) pieteicēju iesniegumi noraidīti un atteikts piešķirt bēgļa vai alternatīvo statusu Latvijas Republikā.

Lēmumā konstatēts, ka 2012.gada 23.maijā pieteicēji ieceļoja Latvijā ar avioreisu Stambula – Rīga un uzrādīja derīgas Ēģiptes pilsoņu pasas.

Pieteicēji lūdz patvērumu Latvijas Republikā, jo Ēģiptē viņiem draud briesmas sakarā ar politisko situāciju un pastāv nopietnas reliģiska rakstura problēmas, jo pieteicēji ir pareizticīgie jeb kopti.

Pārvalde secina, ka pieteicēju sniegtā informācija kopumā ir ticama, tomēr satur zināmas pretrunas. Darbības, kas tika vērstas pret pieteicējiem, netiek klasificētas kā vajāšanas darbības, jo Patvēruma likuma 21. panta izpratnē vajāšanas darbības ir darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēktiesību pārkāpumu. Pieteicēji nav snieguši informāciju, kas apliecinātu, ka viņi ilgstoši būtu saskārušies ar fizisku vai psiholoģisku vardarbību, diskriminējošu attieksmi no Patvēruma likuma 25.panta minēto vajātāju puses. Turklāt, par pieteicējiem nodarītajiem pāridarījumiem viņi nav vērušies pēc palīdzības tiesību sargājošajās iestādēs, līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka pieteicēji savā valstī nespēj saņemt aizsardzību.

Pieteicēju sniegtā informācija neatbilst Patvēruma likuma 20.panta pirmajā daļā noteiktajiem kritērijiem, līdz ar to nav pamata piešķirt bēgļa statusu pieteicējiem.

Pārvaldes ieskatā pieteicējiem šobrīd pastāv uzturēšanās iespējas Ēģiptē. Tā kā pieteicēj nav snieguši informāciju, kura liecinātu, ka uzturoties Ēģiptē viņi būtu nonākuši apcietinājumā vai bijuši aizdomās turamo statusā, vai arī viņiem būtu tikuši piespriesti nāves sodi vai draudētu to izpilde, Pārvaldei nav pamata piešķirt pieteicējiem alternatīvo statusu, pamatojoties uz Patvēruma likuma 24.panta 1. un 2.punkta kritērijiem.

[3] Nepiekrītot Lēmumam, pieteicēji vērsās ar pieteikumu Administratīvajā rajona tiesā, lūdzot atcelt Pārvaldes Lēmumu un izdot pieteicējiem labvēlīgu administratīvo aktu.

Pieteicēji norāda, ka Lēmumā nepareizi iztulkots pieteicēju norādītais, ka bumbas sprādziens noticis 2009.gada 31.decembrī, bet gan svētkos 2010.gada 31.decembrī, jo tā ir svētku nakts un pieteicēju norādītais 2010.gada 31.decembris nav bijis kļūdains.

Pieteicējs guvis smagas traumas dienesta laikā. Neskatoties uz viņa lūgumiem, tikai tad, kad vairs nebija iespējams saņemt atlīdzību par veselībai nodarīto kaitējumu, pieteicējs tika atbrīvots no dienesta, nesaņemot kompensāciju, jo ir kristietis.

Pieteicēja neesot norādījusi uz grūtībām iegūt izglītību koptu ticības dēļ, jo intervijas laikā netika uzdoti šādi jautājumi. Luxoras pilsētā koptu ticības cilvēki cieš, jo

šajā pilsētā ir izteikti naidīga attieksme pret kristiešiem, līdz ar to nākas ciest gan no skolotājiem, gan no skolniekiem un studentiem.

Dokumenti Ēģiptē tiek izsniegti visiem ēģiptiešiem, neatkarīgi no tautības un reliģiskās piederības. No valsts pieteicēji izceļojuši likumīgi tiklīdz tas bijis iespējams.

Pieteicēji centušies risināt dēla problēmas skolā, saistībā ar slikto attieksmi, kas izrādīta reliģiskās piederības dēļ, taču neko nav varējuši panākt.

Pēc nemieru sākšanās valstī drošības situācija krasi pasliktinājusies, policija vairs nekontrolēja situāciju Ēģiptē. Ielās bija armija un attieksme pret kristiešiem izteikti pasliktinājās, jo pieauga radikālā islama ietekme valstī. Līdz ar to sākās nopietni draudi un uzbrukumi kristiešiem, tai skaitā pieteicējai par galvassegas nevalkāšanu. Ēģiptes valsts faktiski nevar aizstāvēt savus iedzīvotājus un nevar atrisināt milzīgo saspīlējumu, kas pastāv starp musulmaņiem un kristiešiem.

Pārvalde Lēmumā norādījusi, ka pieteicēju radnieki pēc reliģiskās piederības arī ir kopti, bet joprojām dzīvo Ēģiptē, līdz ar ko, uzskatāms, ka Ēģiptē šobrīd nav tik bīstama situācija. Pieteicēji paskaidro, ka viņu radniekiem nav izbraukšanas iespēju un fakts, ka viņi atrodas Ēģiptē, nenozīmē, ka viņi nesaskaras ar vajāšanām, līdz ar to, nav pamata viņu situāciju salīdzināt ar pieteicēju radnieku situāciju.

Pārvalde pieņemot Lēmumu nav ņēmusi vērā šobrīd pieaugušo saspīlējumu starp koptu kopienu un musulmaņiem, kas sevišķi pieauga pēc Koptu Baznīcas pāvesta Šenoda III nāves 2012.gada 17.martā. Taču naidīgo attiecību kulminācija tika sasniegta 2012.gada septembrī ar antiislāmiskās filmas „Musulmaņu nevainība” uzņemšanu, jo par minētās filmas veidotājiem tiek atzīti tieši Amerikas Savienotajās Valstīs dzīvojošie kopti, bet filmas sižeta pamātā ir stāsts par mūsdienu Ēģipti, kur norisinās sadursmes starp kristiešiem un musulmaņiem. Pieteicēji ir pārliecināti, ka īsta atriebība pret koptiem, kas vērsta genocīda veidā, ir tikai laika jautājums. Pieteicējiem, atgriežoties izcelsmes valstī, draud nāves briesmas.

[4] Administratīvajā rajona tiesā 2012.gada 12.decembrī saņemtajā rakstveida paskaidrojumā Pārvalde pieteikumu neatzīst, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

[5] Tiesas sēdē pieteicēji pieteikumu uzturēja, pamatojoties uz pieteikumā norādītajiem argumentiem.

Tiesas sēdē Pārvaldes pilnvarotais pārstāvis pieteikumu neatzina, pamatojoties uz Lēmumā norādītajiem argumentiem.

Motīvu daļa

[6] Tiesa, noklausoties procesa dalībnieku tiesas sēdē sniegtos paskaidrojumus un izvērtējot tos kopsakarā ar lietas materiāliem un lietā esošajiem pierādījumiem, atzīst, ka pieteikums ir noraidāms turpmāk norādīto apsvērumu dēļ.

[7] Tiesa konstatē turpmāk minētos lietas apstākļus.

[7.1] 2012.gada 23.maijā pieteicēji ar lidmašīnas reisu BT 712 „Stambula – Rīga” ieceļoja Latvijā. Pieteicēji uzrādīja Ēģiptes pilsoņu pasēs bez derīgas vīzas vai uzturēšanās atļaujas (lietas 120. un 128.lapa);

[7.2] 2012.gada 23.maijā pieteicēji iesniedza iesniegumus par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā (lietas 118. un 126.lapa);

[7.3] 2012.gada 1.jūnija pārrunās pieteicēji sniedza šādu informāciju.

Latvijā pieteicēji ieradās 2012.gada 23.maijā no Turcijas (Stambulas). Pieteicēju galamērķis bija jebkura Eiropas Savienības valsts. Latvija bija visvieglākais nokļūšanas variants.

Patvērumu Latvijas Republikā pieteicēji lūdz sakarā ar politisko situāciju valstī, jo pieteicējiem draud briesmas un pastāv reliģiska rakstura problēmas, jo viņi pieder pie koptu ticības.

Pieteicējs norāda, ka ir dienējis valsts armijā 22 gadus, kur dienesta laikā ir guvis vairākas traumas. Pieteicējs rētu uz galvas ieguvis 1990.gadā no sitieniem ar metāla stieni, ko izdarījis ģenerālis *O.M.* Katram karavīram pienākas brīvdienas ik pēc 15 dienām, bet pieteicējam tika aizliegts pamest bāzi un iet atvaļinājumā. Kad pieteicējs lūdzis sev pienākošās brīvdienas, viņš ir ticis sist, ko pieteicējs pamato ar to, ka dienestā ir bijis vienīgais kristietis.

1992.gadā kapteinis *M.H.* pieteicējam salauza degunu. 2005.gadā pieteicējs guva rētu zem kreisās acs, kad viens no dienesta biedriem viņam iemeta ar akmeni. Pēc notikušā pieteicēju neveda uz armijas slimnīcu, viņam nācās ārstēties par saviem līdzekļiem. Pēc šiem notikumiem pieteicējs turpināja dienēt armijā, jo tas bija vienīgais veids, kā uzturēt savu ģimeni. 2004.gadā pieteicējs vēlējās pamest armiju, bet viņa iesniegums netika pieņemts ar pamatojumu, ka viņam jāturpina dienēt, jo nav konstatētas veselības problēmas.

2000.gada 27.aprīlī pieteicējs dienesta laikā guvis kreisās rokas traumu (darbā pie ģeneratora), tāpēc 2010.gada 1.septembrī viņam lika pamest armiju. Pēc trīs mēnešiem pieteicējam būtu bijusi virsleitnanta pakāpe, bet pieteicēja ieskatā viņam to neviens nevēlējās piešķirt, jo viņš pieder koptu ticībai.

2010.gada 15.septembrī pieteicējs iesniedza nepieciešamos dokumentus atlīdzības vai pabalsta iegūšanai Aizsardzības Ministrijas Gaisa aizsardzības departamentā, kuru izskatīšana tika atlika. Pieteicējs to saista ar savu piederību kristietībai, jo armijas biedri,

kuri ir musulmaņi, varēja nokārtot ar atlīdzību un pabalstu saistītos jautājumus bez kavēšanās.

Pieteicēji jau no dzimšanas ir piederīgi koptu ticībai, abu vecāki ir kristieši. Ēģiptes dzimšanas apliecībās tiek norādīta cilvēka reliģiskā piederība.

Pēc 2009.gada 31.decembra kristieši sāka baidīties iet uz baznīcu, jo Aleksandrijas katedrālē tika ievietota bumba un notika sprādziens, kura laikā gāja bojā 27 cilvēki (kopti) un 90 cilvēki (kopti) tika ievainoti. Pēdējos gadus pieteicēji dzīvo */adrese/*, kur apmeklēja */baznīca 1/*. */baznīca 1/* musulmaņi regulāri vēlējas dedzināt, bet kristieši stājās apkārt, lai tas nebūtu iespējams. Pieteicējs piedalījās baznīcas sargāšanā laika posmā no 2007.gada līdz 2011.gadam, aptuveni 5-6 reizes. Līdz šim baznīca esot nosargāta un nav nopostīta.

Pieteicējs ir ticis vajāts reliģiskās pārliecības dēļ dienesta laikā, kad devies uz baznīcu, kā arī pēc Kristiešu revolūcijas 2011.gada oktobrī pie Kairas televīzijas ēkas. Šī protesta akcija tika rīkota pēc */baznīca 2/* dedzināšanas, pūli vēlējas izklīdināt valsts armija. Snaiperi šāva pūli no māju jumtiem un armijas tanki brauca pāri cilvēkiem. Armija aizturēja daudzus kristiešus. Televīzijā šī protestu akcija tika pasniegta, kā kristiešu vēršanās pret valsti un tās armiju. Kopš šī notikuma pieteicēju dzīve izmainījās un attiecības starp reliģijām krasī pasliktinājās. Pieteicējs uz veikalu dodas agri no rīta, lai nesatīktu musulmaņus, bet naktī no mājas neiziet vispār. Pieteicēju bērns kopš protesta akcijas neapmeklē skolu, jo pieteicēji baidās no izrēķināšanās.

Pieteicējs atsakās pateikt dienesta vietas nosaukumu un atrašanās vietu, jo tas viņam neko labu nav devis.

Pieteicēja brāļi un māsa, kuri dzīvo Ēģiptē, Eļmunufija pilsētā, arī pieder koptu ticībai. Sadzīvē viņi saskaras ar tādām pašām problēmām, bet pieteicējs uzskata, ka tās ir lokālas un izpaužas tikai ar kaimiņiem. Pieteicējs nesarunājas ar saviem musulmaņu kaimiņiem jau 20 gadus. Viņa bērns bez iemesla tiek apsaukāts pagalmā.

Pieteicēja norāda, ka, ja Ēģiptē kāda sieviete parādās uz ielas bez galvassegas, tad viņai tiek piedraudēts, sieviete var pat tikt izvarota. Šādus draudus izsaka musulmaņi.

Pieteicēja norāda, ka 2012.gada janvārī, kad viņa viena izgājusi no Kairas koptu */baznīca 3/*, kura atradās */rajons/*, pie viņas pienāca divi vīrieši maskās un sāka raustīt viņu aiz rokām, matiem un pieprasīt, lai viņai būtu uzvilktā galvassega. Miesas bojājumi pieteicējai netika nodarīti, bet notikums ir atstājis dziļas psiholoģiskas sekas.

Pieteicēja norāda, ka skolā viņas dēls ir ticis sistis reliģiskās pārliecības dēļ. Dēls ticis pielaists pie eksāmeniem, bet eksāmena rezultātus skolotāji atteicās paziņot. Pieteicēja uzskata, ka tas ir saistāms ar dēla reliģisko pārliecību (lietas 10.-12.lapa);

[7.4] Pārbaudes rezultāti, kas saņemti no EURODAC Centrālās vienības datu bāzes, liecina, ka pieteicēji iepriekš nav lūguši patvērumu kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī (lietas 125.lapa);

[7.5] 2012.gada 3.oktobrī Pārvalde pieņēma Lēmumu, ar kuru nolemts atteikt pieteicējiem piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijas Republikā (lietas 9.-17.lapa).

[8] Tiesa konstatē, ka lietā ir strīds par to, vai Pārvalde pamatoti atteica pieteicējiem piešķirt bēgļa un alternatīvo statusu Latvijas Republikā.

Tādējādi konkrētajā gadījumā ir jāpārbauda, vai pastāv priekšnosacījumi pieteicējiem labvēlīga administratīvā akta izdošanai par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu Latvijas Republikā.

[9] Patvēruma likuma 20.panta pirmā daļa noteic, ka uz bēgļa statusu var pretendēt trešās valsts valstspiederīgais, kurš, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņa rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību un uz kuru neattiecas šā likuma 27.panta nosacījumi.

Tātad, lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, tiesai ir jākonstatē, ka:

- 1) persona ir trešās valsts valstspiederīgais, kurš atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgais viņš ir;
- 2) persona pamatoti baidās no vajāšanas;
- 3) vajāšana ir saistīta ar personas rasi, reliģiju, tautību, piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņas politiskajiem uzskatiem;
- 4) persona nespēj vai baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību;
- 5) uz personu neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

Turklāt bēgļa statusu personai var piešķirt tikai tad, ja ir izpildījušies visi iepriekš minētie priekšnoteikumi. Ja kaut viens no tiem neizpildās, tad bēgļa statuss personai nav piešķirams.

Vajāšanas jēdziens ir skaidrots Patvēruma likuma 21.pantā. Minētā likuma pants nosaka, ka par vajāšanu atzīstamas:

- 1) darbības, kas sava rakstura vai biežuma dēļ ir pietiekami smagas, lai radītu smagu cilvēka pamattiesību pārkāpumu;
- 2) vairākas darbības, arī cilvēktiesību pārkāpumu kopums, kas ir pietiekami smags, lai ietekmētu indivīdu šā panta pirmās daļas 1.punktā minētajam veidam līdzīgā veidā.

Vajāšana var izpausties kā fiziska vai garīga vardarbība, ieskaitot seksuālu vardarbību, tiesiski un administratīvi pasākumi vai arī policijas vai tiesu iestāžu

pasākumi, kas paši par sevi ir diskriminējoši vai tiek īstenoti diskriminējošā veidā, nesamērīga vai diskriminējoša apsūdzība vai nesamērīgs vai diskriminējošs sods, juridiskas pārsūdzības atteikums, kura rezultātā tiek piespriests nesamērīgs vai

diskriminējošs sods, apsūdzība vai sods par atteikšanos pildīt militāro dienestu konflikta laikā, ja militārā dienesta pildīšana ietvertu noziegumu vai tādas darbības, uz kurām attiecas Patvēruma likuma 27.panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punkts, darbības, kas īpaši vērstas pret dzimumu vai pret nepilngadīgām personām.

Patvēruma likuma 22.panta pirmās daļas 2.punkts noteic, ka pārvaldes priekšnieka pilnvarota amatpersona, izvērtējot vajāšanas iemeslus, ņem vērā patvēruma meklētāja reliģisko piederību, piedalīšanos oficiālos privātos vai publiskos dievkalpojumos, citas viņa reliģiskās darbības vai uzskatu paušanu, vai arī uz reliģiskiem uzskatiem pamatotu personīgu vai grupas uzvedību. Šī panta otrā daļa noteic, ka, novērtējot, vai patvēruma meklētāja bailes no vajāšanas ir pamatotas, nav būtiska viņa faktiskā rase, reliģija, valsts piederība vai piederība pie noteiktas sociālās vai politiskās grupas, sakarā ar kuru viņš var tikt pakļauts vajāšanai, ja vien šā likuma 25.pantā norādītie vajātāji attiecina uz patvēruma meklētāju iepriekš minētās pazīmes.

Savukārt saskaņā ar Patvēruma likuma 16.panta otro daļu katra patvēruma meklētāja iesniegumu izskata individuāli un, izvērtējot, vai patvēruma meklētājs ir vajāts vai var tikt vajāts, cietis vai var ciest smagu kaitējumu, ņem vērā:

1) faktus, kas attiecas uz patvēruma meklētāja izcelsmes valsti laikā, kad tiek pieņemts lēmums par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu vai atteikumu to piešķirt, arī izcelsmes valsts normatīvos aktus un veidu, kādā tie tiek piemēroti;

2) patvēruma meklētāja sniegtos paskaidrojumus un iesniegtos dokumentus;

3) patvēruma meklētāja individuālo stāvokli un personīgos apstākļus;

4) to, vai patvēruma meklētāja darbība kopš izcelsmes valsts atstāšanas nav vērsta uz to, lai radītu nosacījumus bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanai;

5) to, vai ir pamatoti gaidāms, ka patvēruma meklētājs pieņemtu tādas citas valsts aizsardzību, kurā viņš varētu pieprasīt pilsonību.

Savukārt šī panta trešā daļa noteic, ka uz patvēruma meklētāja pamatotām bailēm no vajāšanas vai uz pamatotu iespējamību, ka viņš var ciest smagu kaitējumu, norāda fakts, ka patvēruma meklētājs jau bijis pakļauts vajāšanai vai smagam kaitējumam, vai tiešiem vajāšanas vai kaitējuma draudiem un ir dibināts iemesls uzskatīt, ka šāda vajāšana vai smags kaitējums var atkārtoties, bet ceturtā daļa noteic, ja patvēruma meklētāja paskaidrojumos norādītais nav pamatots ar dokumentiem vai citiem pierādījumiem, tam nav nepieciešams apstiprinājums, ja pastāv šādi nosacījumi:

1) patvēruma meklētājs ir iesniedzis visu savā rīcībā esošo informāciju;

2) patvēruma meklētāja paskaidrojumi ir ticami, nav pretrunīgi un atbilst Pārvaldes rīcībā esošajai informācijai;

3) patvēruma meklētājs iesniedzis iesniegumu, tiklīdz tas bijis iespējams.

[10] Pieteicēji lietas izskatīšanas stadijā iestādē un tiesā nav norādījuši uz informāciju, ka savā izcelsmes valstī tiktu vajāti viņa piederības pie kādas rases, tautības

vai piederības kādai sociālai grupai. Līdz ar to, tiesa nevērtē pieteicēju atbilstību šiem kritērijiem.

[11] Tiesa konstatē, ka lietā nav strīda par to, ka pieteicēji ir trešās valsts valstspiederīgie, kuri atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgie viņi ir. Proti, pieteicēji ir Ēģiptes pilsoņi.

Pieteicēji norāda, ka Ēģiptē tikuši vajāti savas reliģiskās pārliecības dēļ. Pieteicēji norāda, ka pieder koptu (kristiešu) reliģijai. Pieteicējs norāda, ka ir sists armijas dienesta laikā, kā arī nav saņēmis pabalstu pēc militārā dienesta beigšanas, tikai tāpēc, ka pieder koptu reliģijai. Turklāt pieteicējs norāda, ka ir atvaļināts karavīrs, tādējādi, pēc atgriešanās viņam tiks pievērsta īpaša uzmanība. Pieteicējs uzskata, ka atgriešanās gadījumā gan viņš, gan viņa ģimene tika pakļauti smagam kaitējumam, vai pat nāves draudiem. Pieteicēja norāda, ka ir tikusi morāli un fiziski ietekmēta galvassegas nenēsāšanas dēļ. Pieteicēja norāda arī to, ka pieteicēju dēls nav saņēmis eksāmena atzīmes reliģiskās piederības dēļ. Proti, par patvēruma piešķiršanas iemeslu pieteicēji norāda piederību kristieši - koptu ticībai, tādējādi tiek diskriminēti, un nav aizsargāti no uzbrukumiem, kas vērsti pret viņiem sakarā ar viņu reliģisko pārliecību. Valstī notiek sadursmes starp koptiem un musulmaņiem, pieteicēji netiek pasargāti no musulmaņu agresijas. Tādējādi tiesai ir jānovērtē, vai pieteicēju bailes no vajāšanas viņu reliģiskās pārliecības, tiekot izraidītiem uz Ēģipti, ir pamatotas.

[12] Atbilstoši Patvēruma likuma 20.panta pirmajai daļai pamats bēgļa statusa piešķiršanai ir nevis vienkārši tas, ka persona ir tikusi vajāta savā izcelsmes valstī, bet gan tas, ka pastāv iespēja, ka vajāšana varētu turpināties arī pēc atgriešanās izcelsmes valstī. Uz to norāda arī Patvēruma likuma 39.panta pirmās daļas 5.punkts, saskaņā ar kuru persona zaudē bēgļa statusu, ja tā nevar atteikties no savas pilsonības valsts aizsardzības, jo vairs nepastāv apstākļi, kuru dēļ tā tika atzīta par bēgli.

Lai atzītu, ka personai ir tiesības uz bēgļa statusu, nepietiek, ka persona apgalvo, ka viņa baidās no vajāšanas sakarā ar piederību pie noteiktas sociālās grupas vai viņa politiskajiem uzskatiem. Šādām bailēm ir jābūt pamatotām. Novērtējot, vai bailes ir objektīvi pamatotas, ir jāanalizē situācija valstī, no kuras persona bēg. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, nav jābūt izslēgtām visām saprātīgām šaubām par to, ka vajāšana notiks. Kā pierādīšanas standarts šajās lietās nav izmantojams arī iespējamību pārsvars. Lai atzītu, ka bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, varbūtībai, ka persona tiks vajāta, nav jābūt lielākai kā varbūtībai, ka vajāšana izraidīšanas gadījumā nenotiks. Bailes no vajāšanas ir labi pamatotas, ja šādām bailēm ir saprātīgs iemesls, ja pastāv saprātīga

iespēja, ka persona tiks vajāta (skat. UN High Commissioner for Refugees, Advisory Opinion by UNHCR on the Interpretation of the Refugee Definition, 23 December 2004, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/4551c0374.html>; UN High Commissioner for

Refugees, UNHCR Compilation of Case Law on Refugee Protection in International Law, March 2008, <http://www.unhcr.org/refworld/docid/47dfc8e32.html>).

Kā norādīts ANO Augstā komisāra bēgļu jautājumos sniegtajā skaidrojumā, jēdziens „pamatotas bailes” ietver sevī gan subjektīvo, gan objektīvo elementu, un tie abi ņemami vērā, nosakot, vai bailes ir pamatotas (skat. Handbook on Procedures and Criteria for Determining Refugee Status // UNHCR, Geneva, December 2011, para. 38. - <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4f33c8d92.pdf>).

Subjektīvā elementa novērtējums ir nesaraujami saistīts ar pieteicēja personības vērtēšanu, jo dažādu personu psiholoģiskās reakcijas pie vienādiem ārējiem apstākļiem var būt atšķirīgas. Ticamības pārbaude ir obligāta, ja lietas apstākļi nav pietiekami skaidri un neizriet no oficiāliem faktiem. Bailēm jābūt saprātīgām (turpat, para. 40., 41.).

Tiesai, lai nonāktu pie secinājuma, vai pieteicēju bailes no vajāšanas ir pamatotas, ir jāvērtē pieteicēju sniegto paskaidrojumu ticamība.

Tādējādi tiesai, izvērtējot, vai pieteicējiem varētu būt pamats saņemt bēgļa statusu, ir jāpārbauda, vai pieteicēju norādītie apstākļi un pieteicēju bailes no vajāšanas ir vērtējami kā ticami un pamatoti.

[13] No lietā iesniegtajiem pierādījumiem izriet, ka 2010.gada 1.septembrī pieteicējs pabeidza militāro dienestu. Proti, pieteicējs šobrīd ir atvaļināts karavīrs.

Tiesas ieskatā vispirms ir jāvērtē nevis tas, vai pieteicējs bija pakļauts vajāšanai militārajā dienestā, bet gan tas, vai, pieņemot, ka pieteicēja paskaidrojumi ir patiesi, ir pamats uzskatīt, ka vajāšana varētu turpināties arī šobrīd.

Izvērtējot tiesas rīcībā esošo, publiski pieejamo informāciju par situāciju Ēģiptē, tiesa konstatē, ka laikam ritot, aizvien lielāka loma Ēģiptes nākotnes noteikšanā būs musulmaņiem. Tajā pašā laikā, Ēģiptē ir ļoti daudz sekulāru ēģiptiešu, kuri izrāda pretestību musulmaņiem pat vairāk kā to dara pareizticīgie – kopti.

Dažos ziņojumos norādīts, ka ar laiku Ēģiptes kristieši cietīs no Korāna despotisma. Ziņots, ka ir reģistrētas dažāda veida vēršanās pret kristiešiem, piemēram, māju un baznīcas dedzināšana. Bērniem skolās māca visu saistīt ar islāmticību, reālo situāciju pārvērš abstraktās islāmticības ideoloģijās (skat., piem., The Plight Of Egypt's Coptic Christians, March 29, 2012 - <http://www.persecution.org/2012/03/30/the-plight-of-egypts-coptic-christians/>, The Coming Storm of Blood For Egypt's Copts, December 11, 2012 - <http://frontpagemag.com/2012/theodore-shoebat/the-coming-storm-of-blood-for-egypts-copts/>, Egypt: Militant Muslim Mob Burns Christian Homes, Businesses and Coptic Church, April 20, 2011 - http://www.catholic.org/international/international_story.php?id=43055).

No pieejamās izcelsmes valsts informācijas izriet, ka šobrīd Ēģiptē ir ievēlēts jauns prezidents *M.M.* un spēkā ir stājusies jauna konstitūcija, kas paredz ticības brīvību monoteisma reliģijām, tai skaitā kristietībai. Jaunā konstitūcija paredz, ka šo ticību

sekotājiem ir tiesības brīvi praktizēt reliģiju un dibināt vietas, kur to dievināt likumā paredzētajā kārtībā. Iepriekšējā konstitūcija neparedzēja tiesības citām reliģijām, izņemot islāmu (skat. <http://www.voanews.com/content/egypt-constitution/1572169.html>).

Vienlaikus publiski pieejamie informācijas avoti attiecībā uz kristiešiem Ēģiptē ziņo, ka sievietei, pēc viņas vīra – islāma ticīgā nāves, un viņas bērniem piespriests 15 gadu cietumsods par pāriešanu no islāma ticības un kristietību, kas bija viņas sākotnējā ticībā pirms laulībām. Šis arests ir agrīna zīme, ka reliģiskā brīvība Ēģiptē pasliktinās Islāmistu valdības un jaunās islāmiskās konstitūcijas iespaidā.

Informācijas avots norāda, ka šādi gadījumi ir bijuši arī agrāk, taču jaunā konstitūcija ir postoša reliģiskās brīvības jautājumā.

Kā norāda *D.S.* - Amerikas Likumu un taisnīguma centra izpilddirektors: „Tagad, kad jaunā Sharia likums ir neatņemama jaunās konstitūcijas sastāvdaļa, kristieši šajā valstī ir pakļauti lielākām briesmām, kā jebkad agrāk.” (skat. <http://www.foxnews.com/world/2013/01/16/egyptian-court-sentences-entire-family-to-15-years-for-converting-to/>)

Vairāki avoti ziņo, ka jaunā konstitūcija apdraud Ēģiptes kristiešus. Lai arī jaunā konstitūcija tika pieņemta ar vairāk kā 70% balsu vairākumu, daudzi iedzīvotāji protestē pret sasteigto ratifikācijas procesu. Musulmaņu brālībai pakļautas bandas uz protestiem reaģē asi, lai izbeigtu tos. Tiek ziņots, ka Musulmaņu brālības biedri, jaunās konstitūcijas iedrošināti izvaro koptu sievietes uz ielām un izmanto militāros līdzekļus, lai iebiedētu protestētājus (skat. <http://www.washingtontimes.com/news/2013/jan/18/new-constitution-imperils-egypts-christians/>).

Musulmaņu grupējums draud Ēģiptes koptiem un liek „maksāt nodevu”. Bruņots musulmaņu grupējums, kas sevi dēvē par „Musulmaņu brigādi” 26.janvārī nāca klajā ar paziņojumu ar draudiem koptiem un lika maksāt nodevu, jo „Ēģipte ir Islāma valsts un tiks valdīta pamatojoties uz Šarījas likumu”. Grupējums vaino koptus mēģinājumos izveidot atsevišķu koptu valsti. Grupējums paziņoja, ka cīnīsies pret Ēģiptes armiju un Iekšlietu ministriju, ja tie nestāsies pret koptiem un viņu sabiedrotajiem (skat. <http://www.foxnews.com/world/2013/01/16/egyptian-court-sentences-entire-family-to-15-years-for-converting-to/>).

Tūkstošiem musulmaņu no Marašadas un apkārtējiem ciemiem uzbruka 8 koptu mājām un uzņēmumiem, ieskaitot 5 aptiekas, kuras izlaupīja un nodedzināja. Automašīnas, kas piederēja koptiem arī tika aizdedzinātas. Šis uzbrukums sākās no baumām, ka 55 gadus vecs koptu vīrietis izvarojis 6 gadus vecu musulmaņu meiteni. Medicīnas pārbaudē pierādījās, ka meitene nav izvarota, taču uzbrukumi sākās pēc tam,

kad musulmaņi zināja par pārbaudes rezultātu. */baznīca 4/* un tās krusts tika izdemolēta, izsisti stikli, norāda *N.H.* bīskaps (skat. <http://www.aina.org/news/20130118184819.htm>).

Tādējādi, no publiski pieejamās informācijas viennozīmīgi izriet, ka kristieši Ēģiptē tiek pakļauti vajāšanai, kā arī sodīti tikai par piederību šai ticībai. Turklāt minēto informāciju apliecina arī pieteicēju tiesas sēdē iesniegtie video materiāli.

Uzklausot pieteicēju stāstīto tiesas sēdē, tiesai neradās iespaids, ka pieteicēji melo. Pieteicēji varēja pietiekami detalizēti izstāstīt par notikušo, konkrētiem notikumiem un apstākļiem, kā arī viņu izturēšanās nerādīja iespaidu, ka viņi vēlētos sagrozīt faktus. Turklāt tiesa jau konstatēja, ka publiski pieejamā informācija apstiprina viņu stāstīto par represijām pret kristiešiem, baznīcu un māju dedzināšanu, pazemošanu tikai ticības dēļ.

Tiesas ieskatā vērā ņemams arī apstākļis, ka pieteicējs ir atvaļināts karavīrs, kas nekavējoties pēc atgriešanās Ēģiptē varētu tikt īpaši uzraudzīts un pārbaudīts, radot aizdomas attiecībā uz spiegošanu par labu kādai citai valstij. Minētais apstākļis, tiesas ieskatā ir būtisks un ņemams vērā, lemjot par bēgļa statusa piešķiršanu pieteicējiem.

Tiesas ieskatā nav nozīmes arī tam, ka pieteicēji zināmu laiku gatavojās bēgšanai no Ēģiptes un paspēja savākt viņu norādītos faktus apliecinošus dokumentus un citus pierādījumus. Tiesas ieskatā tas pats par sevi nepierāda, ka pieteicēju bailes no vajāšanas nav pamatotas.

Ņemot vērā minēto, tiesa atzīst, ka pieteicēju bailes no vajāšanas ir pietiekami pamatotas, jo šādām bailēm ir saprātīgs iemesls un pastāv saprātīga iespēja, ka pieteicēji pēc atgriešanās Ēģiptē tiks vajāti.

[14] Izvērtējot to, vai pieteicēji nespēj vai baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību, tiesa konstatē, ka pieteicējus nevajā viņu izcelsmes valsts. Līdz ar to atbilstoši Patvēruma likuma 25.un 26.pantam tiesai ir jāpārbauda, vai izcelsmes valsts ir spējīga nodrošināt aizsardzību pret vajāšanu.

Ņemot vērā iepriekš minēto informāciju no publiski pieejamiem avotiem par pieteicēju izcelsmes valsti, tiesas ieskatā ir jāņem vērā arī tas, ka pieteicējs ir atvaļināts karavīrs, kas atgriešanās gadījumā var radīt papildus apdraudējumu pieteicējiem. Tādējādi tiesa secina, ka gadījumā, ja pieteicēji atgrieztos Ēģiptē, viņi būtu pakļauti vajāšanai. Turklāt valstī nepastāv iekšējās bēgšanas iespējas, jo kopti tiek vajāti visā Ēģiptes teritorijā. Līdz ar to tiesas ieskatā nav iespējams, ka pieteicēji varētu atgriezties Ēģiptē un izdzīvot pat kādā citā valsts reģionā, it īpaši ņemot vērā vispārīgi slikto attieksmi pret kristiešiem šajā valstī.

Līdz ar to nav pamata uzskatīt, ka Ēģipte būtu spējīga pieteicējiem nodrošināt pienācīgu aizsardzību.

[15] Kā jau tiesa iepriekš norādīja, tiesības uz bēgļa statusu ir personai, uz kuru neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

Patvēruma likuma 27.pants noteic, ka bēgļa statusu nepiešķir, ja pastāv vismaz viens no šādiem nosacījumiem:

1) persona saņem aizsardzību vai palīdzību no citām Apvienoto Nāciju Organizācijas struktūrām, izņemot Apvienoto Nāciju Organizācijas augsto komisāru bēgļu lietās. Ja personai šāda aizsardzība vai palīdzība ir pārtraukta jebkādu iemeslu dēļ un ja ar Apvienoto Nāciju Organizācijas Ģenerālās Asamblejas rezolūcijām tās stāvoklis nav īpaši noteikts, uz to attiecas šā likuma noteikumi;

2) Latvijas Republikas kompetentās iestādes atzinušas, ka personai ir tiesības un pienākumi, kādi attiecināti uz Latvijas pilsoņiem, vai arī tiem līdzvērtīgas tiesības vai pienākumi;

3) persona izdarījusi starptautiskajos dokumentos definētu noziegumu pret mieru, kara noziegumu vai noziegumu pret cilvēci;

4) persona pirms ierašanās Latvijā izdarījusi noziegumu, kuram nav politiska rakstura un kurš saskaņā ar Latvijas Republikas likumu atzīstams par sevišķi smagu noziegumu;

5) persona veikusi darbības, kas vērstas pret Apvienoto Nāciju Organizācijas mērķiem un principiem;

6) ir pamats uzskatīt, ka persona rada draudus valsts drošībai vai sabiedriskajai kārtībai un drošībai;

7) persona, kas ar Latvijas Republikas tiesas spriedumu atzīta par vainīgu sevišķi smaga nozieguma izdarīšanā, rada draudus Latvijas sabiedrībai.

Šā panta pirmās daļas 3., 4. un 5.punktu piemēro arī personām, kas kūda uz minētajiem noziegumiem vai darbībām vai citādi piedalās minēto noziegumu vai darbību izdarīšanā vai sekmēšanā.

Tiesa konstatē, ka lietā nav materiālu, kas liecinātu, ka uz pieteicējiem attiecas kāds no Patvēruma likuma 27.panta nosacījumiem. Arī tiesas sēdē Pārvaldes pilnvarotais pārstāvis nenorādīja, ka šajā ziņā apstākļi būtu mainījušies. Līdz ar to tiesa atzīst, ka uz pieteicējiem neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

[16] Ņemot vērā minēto, tiesa secina, ka pieteicēji ir trešās valsts valstspiederīgie, kuri, pamatoti baidoties no vajāšanas sakarā ar viņu piederību noteiktai ticībai, atrodas ārpus valsts, kuras valstspiederīgie viņi ir, un nespēj vai šādu baiļu dēļ nevēlas pieņemt savas valstspiederības valsts aizsardzību un uz kurām neattiecas Patvēruma likuma 27.panta nosacījumi.

Tas nozīmē, ka pieteicējiem ir tiesības iegūt bēgļa statusu. Līdz ar to tiesai ir pamats apmierināt pieteicēju pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu un uzlikt par pienākumu Pārvaldei izdot lēmumu par bēgļa statusa piešķiršanu pieteicējiem.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Administratīvā procesa likuma 246. – 251.pantu, 254.pantu un Patvēruma likuma 31.panta ceturto daļu, Administratīvā rajona tiesa

nosprieda:

apmierināt *V.F. (V.F.), H.K. (H.K.) un R.G. (R.G.)* pieteikumu par labvēlīga administratīvā akta izdošanu par bēgļa vai alternatīvā statusa piešķiršanu.

Uzdot Pilsonības un migrācijas lietu pārvaldei viena mēneša laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas pieņemt lēmumu par bēgļa statusa piešķiršanu *V.F. (V.F.), H.K. (H.K.) un R.G. (R.G.)*.

Tiesas spriedums nav pārsūdzams.

Tiesnese

(paraksts)

I.Petrovska

NORAKSTS PAREIZS

Administratīvās rajona tiesas tiesnese

I.Petrovska

Rīgā, 2013.gada 8.februārī.